Biuletyn Europejski nr 3(62)/2019*

Spis treści

Informacje 2

Nowe akty prawne Unii Europejskiej 7

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej 8

Cła 8

Cudzoziemcy 9

Obywatelstwo Unii Europejskiej 15

Ochrona środowiska 17

Podatki 19

Swoboda przedsiębiorczości 23

Transport 24

Zabezpieczenie społeczne 25

Zamówienia publiczne 26

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka 28

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

▪ Na początku marca 2019 r. podano wyniki badania *Eurobarometr 90*, które w dniach 8–22 listopada 2018 roku Kantar Public Polska zrealizował na zlecenie Komisji Europejskiej, na reprezentatywnej próbie 1025 osób w wieku 15 i więcej lat, techniką wywiadów bezpośrednich w domach respondentów. Wynika z nich, że ponad połowa Polaków postrzega Unię Europejską pozytywnie i ufa unijnemu parlamentowi. Na pół roku przed kolejnymi wyborami do Parlamentu Europejskiego zdecydowana większość (70%) wie na jakich zasadach wybierani są europejscy posłowie, podczas gdy taką wiedzę wykazuje 59% ogółu Europejczyków. Poziom zaufania do unijnych instytucji oraz pozytywnego nastawienia do Unii Europejskiej są w Polsce wyższe od średniej europejskiej. Standardowy Eurobarometr jest badaniem cyklicznym, realizowanym co pół roku we wszystkich państwach Unii Europejskiej oraz w krajach kandydujących (czyli Turcji, byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Islandii, Czarnogórze, Serbii, a także na terytorium Cypru Północnego). Więcej na temat ww. wyników polskich badań: https://ec.europa.eu/poland/news/190301_eurobarometr_90_pl.

▪ 1 marca 2019 r. przedstawiciele Komisji Europejskiej na spotkaniu technicznym z przedstawicielami polskich władz w Brukseli stwierdzili konieczność zablokowania prac nad przekopem Mierzei Wiślanej. Zobowiązanie Polski do powstrzymania się od prac związanych z budową kanału nie jest jeszcze ostateczne, ale służby KE przypomniały, że w oczekiwaniu na ostateczną decyzję nie należy podejmować żadnych prac w związku z budową planowanego kanału przez Mierzeję Wiślaną.

▪ 12 marca 2019 r. szef Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker i premier Wielkiej Brytanii Theresa May ogłosili przełom w ustaleniach dotyczących umowy brexitowej. Uzgodniono reguły tzw. irlandzkiego bezpiecznika, czyli *backstopu* (tzn. zapisu, który gwarantuje, że po *Brexicie* nie powrócą kontrole między Irlandią Północną a Republiką Irlandii). Aby to było możliwe, Wielka Brytania miałaby pozostawać w unii celnej do czasu wynegocjowania nowej umowy handlowej Brukseli z Londynem – czyli na czas nieokreślony, czego z kolei nie chcą zwolennicy wyjścia z UE. Jednocześnie szef KE podkreślił, że to ostatnie ustalenia

dotyczące umowy *Brexitu*, a Wielka Brytania musi opuścić Unię przed majowymi wyborami do Europarlamentu, w przeciwnym razie musiałaby wybrać w głosowaniu swoich reprezentantów w PE. Tego samego dnia Izba Gmin odrzuciła w głosowaniu drugą wersję porozumienia *brexitowego* z Unią stosunkiem głosów 391 do 242. W dniu 13 marca 2019 r. Izba Gmin w głosowaniu odrzuciła także możliwość wyjścia z UE bez porozumienia (czyli tzw. *hard Brexit*). Kolejnego dnia, 14 marca, odrzucono również organizację drugiego referendum w tej sprawie, poparto jednak opcje późniejszego, niż wynika to z art. 50 ust. 3 TUE opuszczenia UE. Uchwała otwiera drogę do opóźnienia *Brexitu* co najmniej do 30 czerwca br. w razie przyjęcia umowy wyjścia z UE lub nawet dłuższego, jeśli parlament nie poprze żadnego porozumienia ze Wspólnotą – taka opcja jednak musiałaby jeszcze uzyskać jednomyślne poparcie Rady Europejskiej. 20 marca premier Wielkiej Brytanii oficjalnie zwróciła się do szefa Rady Europejskiej o odłożenie *Brexitu* do 30 czerwca. 22 marca Szef RE Donald Tusk ogłosił decyzję szczytu RE, odrzucającą wniosek premier Theresy May o przesunięcie *Brexitu* z 29 marca na 30 czerwca, Rada Europejska zgodziła się natomiast na odsunięcie daty wyjścia do 22 maja (czyli na dzień przed początkiem wyborów do PE), jeśli Izba Gmin poprze umowę *brexitową*, w przeciwnym wypadku odroczy to *Brexit* tylko do 12 kwietnia, a Londyn przed tym dniem będzie musiał przedstawić Unii propozycje wyjścia. Przywódcy państw członkowskich w RE podkreślili w konkluzjach, że nie ma możliwości renegocjowania umowy o wystąpieniu. Zatem do 12 kwietnia wszystkie opcje pozostaną aktualne: zatwierdzenie umowy, *Brexit* bez umowy, długie odroczenie albo odwołanie *Brexitu* przez Londyn. W przypadku twardego *Brexitu* Wielka Brytania stanie się państwem trzecim bez żadnych przejściowych uzgodnień, a relacje z Unią będą podlegać ogólnemu międzynarodowemu prawu publicznemu, w tym przepisom Światowej Organizacji Handlu. Pod petycją na rzecz odwołania *Brexitu* (państwo członkowskie ma do tego prawo na mocy interpretacji TUE przez Trybunał Sprawiedliwości UE – sprawa C-621/18 *Wightman*) pt. *Revoke Art. 50* podpisało się 21 marca ponad milion Brytyjczyków, a potem padł serwer Izby Gmin. 23 marca w Londynie odbyła się kilkusettysięczna demonstracja żądająca drugiego referendum, a 26 marca liczba podpisów wzrosła do prawie 6 mln (petycja przekroczyła zatem formalne progi, które zobowiązują rząd do odpowiedzi na przedstawioną propozycję – 10 tys. podpisów), a parlament do

rozważenia organizacji debaty w tej sprawie – 100 tys. podpisów). Tego samego dnia Izba Gmin przyjęła – wbrew rządowi – poprawki do rządowego projektu uchwały na temat stanu negocjacji ws. *Brexitu*, a poprawiony projekt uchwały został ponownie przyjęty różnicą 27 głosów (327 do 300). Odrzucono także petycję obywatelską *Revoke Art. 50*. 27 marca odrzucono osiem alternatywnych propozycji *Brexitu*. 29 marca brytyjscy posłowie po raz trzeci odrzucili umowę, która miała porządkować wyjście Wielkiej Brytanii z Unii, stosunkiem 344:286. Oznacza to coraz bardziej realną perspektywę bezumownego opuszczenia Wspólnoty

- W dniach 11–17 marca 2019 r. odbyła się wizyta Komisarz Praw Człowieka Rady Europy Dunja Mijatović. Podsumowując tygodniową wizytę, Pani Komisarz wyraziła obawy o niezależne funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego i Krajowej Rady Sądownictwa, jak również zaniepokojenie skalą pozbawionych czytelnych kryteriów zmian kadrowych w sądownictwie i prokuraturze. Stwierdziła, że sędziom i prokuratorom należy zapewnić prawo wyrażania poglądów w sprawach związanych z interesem publicznym, w szczególności w sprawach reform sądownictwa i prokuratury. I dodała, że Polskie władze powinny podjąć działania na rzecz przywrócenia pełnej niezależności wymiaru sprawiedliwości.

- Opublikowany – jak co roku od 1977 r. w połowie marca 2019 r. – raport Departamentu Stanu USA na temat przestrzegania praw człowieka na świecie wymienia Polskę wśród krajów łamiących prawa człowieka. W tym kontekście w raporcie przywołano między innymi ustawy dotyczące Trybunału Konstytucyjnego, ustawę antyterrorystyczną, ustawę o zgromadzeniach publicznych, ustawę medialną. W raporcie poruszono również temat ograniczenia budżetu Biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

- 19 marca 2019 r. przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej rozpoczęło się postępowanie w sprawie pytań prejudycjalnych Sądu Najwyższego dotyczących m.in. zdolności Krajowej Rady Sądownictwa do wykonywania konstytucyjnego zadania stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Sąd Najwyższy w sierpniu ubiegłego roku skierował wniosek do TSUE, w którym zadał pytanie, czy sposób powoływania sędziów do KRS jest zgodny ze standardami europejskimi i czy można obecną sytuację pogodzić z tymi standardami. Sąd Najwyższy zapytał, czy

w rozumieniu prawa unijnego, utworzona od podstaw Izba Dyscyplinarna SN jest sądem niezależnym i niezawisłym, jeśli sędziowie tej Izby zostali wybrani przez KRS, która nie daje rękojmi niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej. Podobne pytania prejudycjalne pod koniec listopada skierował do TSUE także Naczelny Sąd Administracyjny. Sprawa jest rozpatrywana w składzie wielkiej izby TSUE, a nie jak zwykle w przypadku pytań prejudycjalnych w składzie trzy lub pięcioosobowym. Pełnomocnik Prokuratora Generalnego złożył podczas pierwszej rozprawy w TSUE wniosek (oddalony w dniu 1 kwietnia) o wyłączenie prezesa TSUE Koena Lenaertsa, motywując to m.in. jego udziałem w konferencjach organizowanych przez te środowiska w Polsce, które kontestują zmiany w wymiarze sprawiedliwości w naszym kraju. K. Lenaerts powiedział, że nie wycofa się z prowadzenia sprawy dotyczącej pytań prejudycjalnych SN. Na pytania dotyczące statusu KRS odpowiedział też polski Trybunał Konstytucyjny, który w dniu 25 marca ogłosił wyrok o zgodności przepisów o KRS z Konstytucją RP.

- 20 marca 2019 r. Komisja Europejska uznała, że *Google* nadużył swojej dominującej pozycji, poprzez stosowanie w umowach ze stronami internetowymi osób trzecich wielu klauzul ograniczających i uniemożliwianie konkurencji zamieszczania reklam na stronie głównej wyszukiwarki. W związku z tym nałożyła na koncern prawie półtora miliarda euro grzywny za złamanie unijnych przepisów antymonopolowych.

- 21 marca 2019 r. obchodzono coroczny Międzynarodowy Dzień Walki z Dyskryminacją Rasową (*International Day for the Elimination of Racial Discrimination*). Święto ustanowiono rezolucją ONZ nr A/RES/2142(XXI) w 1979 r. i obchodzone w dniu, w którym wydarzyła się masakra w Sharperville (RPA) w 1960 r., gdy w pokojowej demonstracji przeciwko „przepisom przepustkowym" apartheidu policjanci zastrzelili 69 osób. Dzień ten rozpoczyna Tydzień Solidarności z Ludami Zmagającymi się z Rasizmem i Dyskryminacją Rasową (do 27 marca).

- 26 marca 2019 r. Parlament Europejski poparł unijną dyrektywę o prawach autorskich. Ma ona zmienić zasady publikowania i monitorowania treści w Internecie na jednolitym rynku cyfrowym. Nowe przepisy wzbudzają sporo emocji w niektórych państwach UE, między innymi w Polsce, gdzie określane były nawet mianem ACTA2. Polska, Holandia, Włochy, Finlandia

i Luksemburg nie poparły wypracowanego porozumienia w Radzie UE w tej sprawie. Za głosowało 348 europosłów, przeciw 274, 36 wstrzymało się od głosu.

- 26 marca 2019 r. Parlament Europejski opowiedział się za regulacjami, które mają znieść w państwach UE zmianę czasu, czyli przestawianie zegarków dwa razy w roku. Projekt nowelizacji dyrektywy przewiduje, iż ostatnia zmiana czasu w UE miałaby mieć miejsce w 2021 r. Na głosujących 653 europosłów za uchwałą było 410, przeciw 192, a 51 wstrzymało się od głosu. Stanowisko Parlamentu Europejskiego stanie się mandatem do negocjacji z Radą UE, czyli państwami członkowskimi nad ostatecznym kształtem regulacji.

- 27 marca 2019 r. Parlament Europejski poparł wprowadzenie zakazu sprzedaży przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z plastiku. Chodzi o wyroby jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych – talerze, sztućce, słomki czy patyczki do uszu. Wstępne porozumienie zawarte między PE i Radą w sprawie projektu dyrektywy UE poparło 560 posłów, 35 było przeciw, a 28 wstrzymało się od głosu. Przepisy w tym zakresie mają zakończyć ścieżkę legislacyjną w 2021 r.

- 27 marca 2019 r. TSUE wydał wyrok w sprawie C-545/17 Pawlak, zainicjowanej pytaniami prejudycjalnymi Sądu Najwyższego. Postanowieniem składu 7 sędziów z dnia 19 lipca 2017 r., III UZP 3/17 Sąd Najwyższy zwrócił się do Trybunału z następującymi pytaniami:

„1. Czy art. 7 ust. 1 zd. 1 w związku z art. 8 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (Dz.U.UE 1998 L 15, p. 14 z późn. zm.; Polskie wydanie specjalne Rozdział 06, Tom 3, s. 71) należy interpretować w ten sposób, że prawem szczególnym jest regulacja krajowego prawa procesowego taka jak przewidziana w art. 165 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822 z późn. zm., dalej jako k.p.c.), zgodnie z którym tylko oddanie pisma procesowego w krajowej placówce pocztowej operatora wyznaczonego, to jest operatora zobowiązanego do świadczenia usługi powszechnej, jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu, z wykluczeniem przyznania takiego skutku oddaniu pisma procesowego w krajowej placówce pocztowej innego operatora pocztowego świadczącego usługi

powszechne, lecz niebędącego operatorem wyznaczonym?

2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie, czy art. 7 ust. 1 zd. 1 dyrektywy 97/67/WE w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że korzyściami – wynikającymi z przyznania prawa szczególnego operatorowi wyznaczonemu z naruszeniem art. 7 ust. 1 zd. 1 dyrektywy 97/67/WE – należy objąć pozostałych operatorów pocztowych z tym skutkiem, że także oddanie pisma procesowego w krajowej placówce pocztowej operatora pocztowego świadczącego usługi powszechne, lecz niebędącego operatorem wyznaczonym, należy uznać za równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu, na zasadach analogicznych jak wynikające z wyroku TSUE z dnia 21 czerwca 2007 r. w sprawach połączonych od C-231/06 do C-233/06 Jonkman (ECLI:EU:C:2007: 373)?

3. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na drugie pytanie, czy art. 7 ust. 1 zd. 1 dyrektywy 97/67/WE w związku z art. 4 ust. 3 TUE należy interpretować w ten sposób, że na sprzeczność z art. 7 ust. 1 zd. 1 dyrektywy 97/67/WE przepisu prawa krajowego, takiego jak art. 165 § 2 k.p.c., może powołać się strona postępowania będąca emanacją Państwa Członkowskiego?" (zob. s. 23).

Nowe akty prawne UE

[*)Podane informacje stanowią wybór nowych aktów prawnych UE we wskazanym miesiącu]

- Decyzja Rady (UE) nr 2019/392 z dnia 4 marca 2019 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Transportową (Dz.Urz. z 2019 r., L nr 71, s. 1).

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2019/424 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiające wymogi dotyczące ekoprojektu dla serwerów i produktów do przechowywania danych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 617/2013 (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.Urz. z 2019 r., L nr 74, s. 46).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/473 z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie

Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa (tekst jednolity) (Dz.Urz. z 2019 r., L nr 83, s. 18).

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/474 z dnia 19 marca 2019 r., zmieniające rozporządzenie (UE) nr 952/2013 ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.Urz. z 2019 r., L nr 83, s. 38).

- Decyzja Komisji (UE) 2019/513 z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie ram bezpieczeństwa Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego celny (Dz.Urz. z 2019 r., L nr 85, s. 43).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy]

Cła

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie C-643/17, Suez II

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Artykuł 37 – Wspólnotowy kodeks celny – Rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 – Artykuł 313 – Status celny towarów – Domniemanie wspólnotowego charakteru towarów

*) Artykuł 313 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 75/98 z dnia 12 stycznia 1998 r., należy interpretować w ten sposób, że towary takie jak będące przedmiotem postępowania głównego, które zostały dostarczone i zafakturowane przez spółki z siedzibą w państwach trzecich na rzecz spółki mającej siedzibę na obszarze celnym Unii Europejskiej w celu ich wykorzystania na tym obszarze, należy uznać za wprowadzone na ten obszar w rozumieniu art. 37 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego

rozporządzeniem (WE) nr 82/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r., i objęte w związku z tym wyjątkiem przewidzianym w art. 313 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 2454/93, zmienionego rozporządzeniem nr 75/98, przy czym status towarów wspólnotowych przyznaje się tylko towarom, dla których został przedstawiony dowód, że zostały one poddane procedurze dopuszczenia do swobodnego obrotu na obszarze celnym Unii.

Cudzoziemcy

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie C-557/17, Y.Z. i inni

Odesłanie prejudycjalne – Prawo do łączenia rodzin – Dyrektywa 2003/86/WE – Artykuł 16 ust. 2 lit. a) – Artykuł 17 – Cofnięcie dokumentu pobytowego członka rodziny obywatela państwa trzeciego – Status obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi – Dyrektywa 2003/109/WE – Artykuł 9 ust. 1 lit. a) – Utrata tego statutu – Oszustwo – Brak wiedzy o oszustwie

*) Artykuł 16 ust. 2 lit. a) dyrektywy Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku gdy dla celów wydania członkom rodziny obywatela państwa trzeciego dokumentów pobytowych przedłożono sfałszowane dokumenty, okoliczność, że ci członkowie rodziny nie wiedzieli o oszukańczym charakterze tych dokumentów, nie stoi na przeszkodzie temu, by dane państwo członkowskie dokonało na podstawie tego przepisu cofnięcia wspomnianych dokumentów pobytowych. Zgodnie z art. 17 tej dyrektywy właściwe organy krajowe mają jednak obowiązek dokonać uprzednio zindywidualizowanego badania sytuacji tych członków, przeprowadzając zrównoważoną i racjonalną ocenę wszystkich wchodzących w grę interesów.

*) Artykuł 9 ust. 1 lit. a) dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi należy interpretować w ten sposób, iż w przypadku gdy status rezydenta długoterminowego został przyznany obywatelom państwa trzeciego na podstawie sfałszowanych dokumentów, okoliczność, że obywatele ci nie wiedzieli

o oszukańczym charakterze tych dokumentów, nie stoi na przeszkodzie temu, by dane państwo członkowskie dokonało na podstawie tego przepisu cofnięcia tego statusu.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie C-444/17, Arib i inni

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Kontrola graniczna, azyl i imigracja – Rozporządzenie (UE) 2016/399 – Artykuł 32 – Tymczasowe przywrócenie przez państwo członkowskie kontroli na jego granicach wewnętrznych – Nielegalny wjazd obywatela państwa trzeciego – Zrównanie granic wewnętrznych z granicami zewnętrznymi – Dyrektywa 2008/115/WE – Zakres stosowania – Artykuł 2 ust. 2 lit. a)

*) Artykuł 2 ust. 2 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich w związku z art. 32 rozporządzenia (UE) 2016/399 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeksu granicznego Schengen) należy interpretować w ten sposób, że przepis ten nie ma zastosowania do sytuacji obywatela państwa trzeciego zatrzymanego w bezpośrednim sąsiedztwie granicy wewnętrznej danego państwa członkowskiego i nielegalnie przebywającego na terytorium tego państwa, nawet gdy to państwo członkowskie przywróciło na podstawie art. 25 tego kodeksu kontrolę graniczną na tej granicy ze względu na zaistnienie poważnego zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego rzeczonego państwa członkowskiego.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 19 marca 2019 r. w sprawach połączonych C-297/17, C-318/17, C-319/17 i C-438/17, Ibrahim i inni

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Wspólne procedury udzielania i cofania ochrony międzynarodowej – Dyrektywa 2013/32/UE – Artykuł 33 ust. 2 lit. a) – Odrzucenie przez organy państwa członkowskiego wniosku o udzielenie azylu jako niedopuszczalnego ze względu na uprzednie udzielenie ochrony uzupełniającej w innym państwie członkowskim – Artykuł 52 – Zakres stosowania ratione temporis tej dyrektywy – Artykuły 4 i 18 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Nieprawidłowości systemowe w zakresie procedury azylowej w owym innym państwie członkowskim – Systematyczne odrzucanie wniosków o udzielenie azylu – Rzeczywiste i udowodnione ryzyko bycia poddanym nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu – Warunki życia beneficjentów ochrony uzupełniającej w owym innym państwie

*) Artykuł 52 akapit pierwszy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej należy interpretować w ten sposób, że pozwala on państwom członkowskim przewidzieć natychmiastowe stosowanie przepisu prawa krajowego transponującego art. 33 ust. 2 lit. a) tej dyrektywy do wniosków o udzielenie azylu, w sprawie których nie wydano jeszcze ostatecznych decyzji, a które zostały złożone przed dniem 20 lipca 2015 r. oraz przed wejściem w życie tego przepisu krajowego. Natomiast art. 52 akapit pierwszy, w świetle w szczególności wspomnianego art. 33, stoi na przeszkodzie takiemu natychmiastowemu stosowaniu w sytuacji, w której zarówno wniosek o udzielenie azylu, jak i wniosek o wtórne przejęcie zostały złożone przed wejściem w życie dyrektywy 2013/32 i, zgodnie z art. 49 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, podlegają jeszcze w pełni zakresowi stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla

rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego.

*) W sytuacji takiej jak sytuacja rozpatrywana w sprawach C-297/17, C-318/17 i C-319/17 art. 33 dyrektywy 2013/32 należy interpretować w ten sposób, iż pozwala on państwom członkowskim na odrzucenie wniosku o udzielenie azylu jako niedopuszczalnego na podstawie swego ust. 2 lit. a), przy czym państwa członkowskie nie muszą w pierwszej kolejności odwołać się do przewidzianych w rozporządzeniu 604/2013 procedur przejęcia lub wtórnego przejęcia.

*) Artykuł 33 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2013/32 należy interpretować w ten sposób, iż nie stoi on na przeszkodzie temu, aby państwo członkowskie skorzystało z oferowanej przez ten przepis możliwości odrzucenia wniosku o nadanie statusu uchodźcy jako niedopuszczalnego ze względu na to, że wnioskodawcy już udzielono ochrony uzupełniającej w innym państwie członkowskim, w przypadku gdy warunki życia, jakie wspomniany wnioskodawca mógłby napotkać jako beneficjent ochrony uzupełniającej w owym innym państwie członkowskim, nie naraziłyby go na poważne ryzyko nieludzkiego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Okoliczność, że beneficjenci takiej ochrony uzupełniającej we wspomnianym państwie członkowskim nie otrzymują żadnych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania lub otrzymują je w znacznie ograniczonym zakresie w porównaniu do innych państw członkowskich, jednakże w tym zakresie nie są traktowani inaczej niż obywatele owego państwa członkowskiego, może prowadzić do stwierdzenia, że wnioskodawca ten byłby narażony na takie rzeczywiste ryzyko traktowania sprzecznego z art. 4 karty, tylko wtedy, gdyby skutkowała ona tym, iż znalazłby się on, ze względu na właściwy mu szczególny stopień narażenia, niezależnie od jego woli oraz osobistych wyborów, w sytuacji skrajnej deprywacji materialnej.

Artykuł 33 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2013/32 należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwia się on temu, aby państwo członkowskie skorzystało ze wspomnianej możliwości, w przypadku gdy procedura azylowa w innym państwie członkowskim, które udzieliło wnioskodawcy ochrony uzupełniającej, prowadzi do systematycznego odmawiania, bez rzeczywistego rozpatrzenia, przyznania statusu uchodźcy osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, które

spełniają warunki określone w rozdziałach II i III dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie C-163/17, Jawo

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – System dubliński – Rozporządzenie (UE) nr 604/2013 – Przekazanie osoby ubiegającej się o azyl do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej – Pojęcie „ucieczki” – Zasady przedłużenia terminu na przekazanie – Artykuł 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Poważne ryzyko nieludzkiego lub poniżającego traktowania po zakończeniu procedury azylowej – Warunki życia beneficjentów ochrony międzynarodowej we wspomnianym państwie członkowskim

*) Artykuł 29 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela kraju trzeciego lub bezpaństwowca należy interpretować w ten sposób, że wnioskodawca „ucieka” w rozumieniu tego przepisu, w przypadku gdy celowo wymyka się organom krajowym właściwym do dokonania przekazania, w celu jego udaremnienia. Można domniemywać, że jest tak w przypadku, gdy przekazania tego nie można wykonać ze względu na fakt, że wnioskodawca ten opuścił miejsce zamieszkania, które zostało mu przydzielone, nie informując o swej nieobecności właściwych organów krajowych, pod warunkiem że został on poinformowany o ciążących na nim w tym zakresie obowiązkach, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego. Wspomniany wnioskodawca zachowuje możliwość wykazania, że fakt, iż nie powiadomił

organów o swej nieobecności, jest uzasadniony ważnymi względami, a nie zamiarem wymknięcia się tym organom.

Artykuł 27 ust. 1 rozporządzenia nr 604/2013 należy interpretować w ten sposób, że w ramach postępowania zmierzającego do podważenia decyzji o przekazaniu zainteresowana osoba może powoływać się na art. 29 ust. 2 tego rozporządzenia, utrzymując, że ponieważ nie uciekła, to sześciomiesięczny termin na przekazanie upłynął.

*) Artykuł 29 ust. 2 zdanie drugie rozporządzenia nr 604/2013 należy interpretować w ten sposób, że w celu przedłużenia terminu na przekazanie do maksymalne osiemnastu miesięcy wystarczy, aby wnioskujące państwo członkowskie przed upływem sześciomiesięcznego terminu poinformowało odpowiedzialne państwo członkowskie o fakcie, że dana osoba uciekła, i wskazało w tym samym czasie nowy termin na przekazanie.

*) Prawo Unii należy interpretować w ten sposób, że jego zakresem stosowania objęta jest kwestia, czy art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stoi na przeszkodzie temu, aby osoba ubiegająca się o ochronę międzynarodową została przekazana na podstawie art. 29 rozporządzenia nr 604/2013 do państwa członkowskiego, które zgodnie z tym rozporządzeniem jest w pierwszej kolejności odpowiedzialne za rozpatrzenie jej wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, jeśli w przypadku przyznania takiej ochrony w tym państwie członkowskim istniałoby poważne ryzyko, że osoba ta zostanie poddana nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu w rozumieniu tego art. 4 ze względu na przewidywalne warunki życia, jakie czekałyby ją jako beneficjenta ochrony międzynarodowej we wspomnianym państwie członkowskim.

Artykuł 4 Karty praw podstawowych należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie takiemu przekazaniu osoby ubiegającej się o ochronę międzynarodową, chyba że sąd rozpoznający skargę na decyzję o przekazaniu stwierdzi, na podstawie obiektywnych, wiarygodnych, dokładnych i należycie zaktualizowanych danych oraz w świetle standardu ochrony praw podstawowych gwarantowanego prawem Unii, rzeczywisty charakter tego ryzyka dla tej osoby ze względu na fakt, że w przypadku przekazania znalazłaby się ona, niezależnie od jego woli oraz osobistych wyborów, w sytuacji skrajnej deprywacji materialnej.

Obywatelstwo Unii Europejskiej

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie C-221/17, Tjebbes i inni

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii Europejskiej – Artykuł 20 TFUE – Artykuły 7 i 24 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Obywatelstwo państwa członkowskiego i obywatelstwo państwa trzeciego – Utrata z mocy prawa obywatelstwa państwa członkowskiego i obywatelstwa Unii – Konsekwencje – Proporcjonalność

*) Artykuł 20 TFUE w związku z art. 7 i 24 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie ustawodawstwu państwa członkowskiego, takiemu jak ustawodawstwo będące przedmiotem postępowania głównego, które przewiduje, pod pewnymi warunkami, utratę z mocy prawa obywatelstwa tego państwa członkowskiego powodującą w odniesieniu do osób nieposiadających również obywatelstwa innego państwa członkowskiego utratę statusu obywatela Unii Europejskiej i związanych z tym praw, pod warunkiem że właściwe organy krajowe, w tym w danym wypadku sądy krajowe, są w stanie dokonać w sposób incydentalny oceny konsekwencji tej utraty obywatelstwa i ewentualnie umożliwić odzyskanie ex tunc obywatelstwa przez zainteresowane osoby w związku z ubieganiem się przez nie o wydanie dokumentu podróży lub każdego innego dokumentu poświadczającego ich obywatelstwo. W ramach tej oceny organy te i sądy powinny zweryfikować, czy utrata obywatelstwa danego państwa członkowskiego, która powoduje utratę statusu obywatela Unii, jest zgodna z zasadą proporcjonalności co do konsekwencji, jakie pociąga ona za sobą w odniesieniu do sytuacji każdej zainteresowanej osoby i w danym wypadku członków jej rodziny w świetle prawa Unii.

Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie C-129/18, SM

Odesłanie prejudycjalne – Obywatelstwo Unii Europejskiej – Prawo obywateli Unii i członków ich

rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Dyrektywa 2004/38/WE – Członkowie rodziny obywatela Unii – Artykuł 2 pkt 2 lit. c) – Pojęcie „bezpośredniego zstępnego” – Dziecko pozostające pod stałą opieką prawną w ramach algierskiego systemu kafali (oddanie na wychowanie) – Artykuł 3 ust. 2 lit. a) – Inni członkowie rodziny – Artykuł 7, art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Życie rodzinne – Najlepszy interes dziecka

*) Zawarte w art. 2 pkt 2 lit. c) dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG, pojęcie „bezpośredniego zstępnego” obywatela Unii należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono dziecka umieszczonego pod stałą opieką prawną obywatela Unii w ramach algierskiej *kafali*, ponieważ to umieszczenie nie stwarza między nimi żadnej więzi pokrewieństwa.

Jednak do właściwych organów krajowych należy ułatwienie wjazdu i pobytu takiego dziecka jako innego członka rodziny obywatela Unii zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. a) tej dyrektywy, w świetle art. 7 i art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, poprzez przeprowadzenie zrównoważonej i racjonalnej oceny wszystkich aktualnych i stosownych okoliczności danego przypadku, uwzględniającej różne wchodzące w grę interesy, a w szczególności najlepszy interes danego dziecka. W przypadku, gdyby po przeprowadzeniu tej oceny zostało ustalone, że dziecko i jego opiekun, obywatel Unii, prowadzą prawdziwe życie rodzinne i że to dziecko jest zależne od swoich opiekunów, wymogi związane z prawem podstawowym do poszanowania życia rodzinnego, w związku z obowiązkiem uwzględnienia najlepszego interesu dziecka, przemawiają co do zasady za przyznaniem wspomnianemu dziecku prawa wjazdu i pobytu, aby umożliwić mu życie ze swym opiekunem w przyjmującym państwie członkowskim tego ostatniego.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie C-60/18, Tallinna Vesi

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Odpady – Dyrektywa 2008/98/WE – Ponowne użycie i odzysk odpadów – Ścisłe kryteria dotyczące zniesienia statusu odpadu w odniesieniu do osadów ściekowych po operacji odzysku – Brak kryteriów określonych na poziomie Unii Europejskiej lub na poziomie krajowym

*) Artykuł 6 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że:

– nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu takiemu jak rozpatrywane w sprawie głównej, na mocy którego – jeśli nie określono na poziomie Unii Europejskiej żadnego kryterium ustalania utraty statusu odpadu w odniesieniu do określonego rodzaju odpadów – utrata takiego statusu jest uzależniona od istnienia kryteriów określonych na podstawie ogólnie obowiązującego krajowego aktu prawnego dotyczącego tego rodzaju odpadów, oraz

– nie umożliwia on posiadaczowi odpadów w okolicznościach takich jak rozpatrywane w sprawie głównej żądania od właściwego organu państwa członkowskiego lub od sądu tego państwa członkowskiego stwierdzenia utraty statusu odpadu.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 28 marca 2019 r. w sprawach połączonych od C-487/17 do C-489/17, Verlezza i inni

Odesłanie prejudycjalne – Środowisko naturalne – Dyrektywa 2008/98/WE i decyzja 2000/532/WE – Odpady – Klasyfikacja odpadów jako niebezpieczne – Odpady, którym można przypisać kody odpowiadające zarówno odpadom niebezpiecznym jak i odpadom innym niż niebezpieczne

*) Załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia

19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, zmienionej rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1357/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r., a także załącznik do decyzji Komisji 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 r. zastępującej decyzję 94/3/WE ustanawiającą wykaz odpadów zgodnie z art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz decyzję Rady 94/904/WE ustanawiającą wykaz odpadów niebezpiecznych zgodnie z art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych, zmienionej decyzją Komisji 2014/955/UE z dnia 18 grudnia 2014 r. należy interpretować w ten sposób, że posiadacz odpadów mogących zostać zaklasyfikowane albo pod kodami odpowiadającymi odpadom niebezpiecznym, albo pod kodami odpowiadającymi odpadom innym niż niebezpieczne, lecz których skład nie jest od razu znany, powinien w celu dokonania tej klasyfikacji określić ów skład i poszukiwać niebezpiecznych substancji, które racjonalnie mogą się tam znajdować, aby ustalić, czy odpady te mają właściwości niebezpieczne, i może w tym celu korzystać z pobierania próbek, analiz chemicznych i badań przewidzianych w rozporządzeniu Komisji z dnia 30 maja 2008 r. ustalającym metody badań zgodnie z rozporządzeniem (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) lub innego pobierania próbek, analiz chemicznych i badań uznanych na szczeblu międzynarodowym.

*) Zasadę ostrożności należy interpretować w ten sposób, że w sytuacji, gdy po przeprowadzeniu oceny ryzyka możliwie kompletnej przy uwzględnieniu szczególnych okoliczności danego przypadku posiadacz odpadów mogących zostać zaklasyfikowane albo pod kodami odpowiadającymi odpadom niebezpiecznym, albo pod kodami odpowiadającymi odpadom innym niż niebezpieczne nie ma praktycznie możliwości stwierdzenia obecności substancji niebezpiecznych lub dokonania oceny właściwości niebezpiecznych danych odpadów, odpady te powinny zostać zaklasyfikowane jako odpady niebezpieczne.

Podatki

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie C-195/18, B.S.

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek akcyzowy od alkoholu i napojów alkoholowych – Dyrektywa 92/83/EWG – Artykuł 2 – Pojęcie „piwa” – Napój wyprodukowany z brzeczki uzyskanej z mieszaniny zawierającej więcej glukozy niż słodu – Nomenklatura scalona – Pozycja 2203 (piwo otrzymywane ze słodu) lub pozycja 2206 (pozostałe napoje fermentowane)

*) Artykuł 2 dyrektywy Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych należy interpretować w ten sposób, że półprodukt przeznaczony do zmieszania z napojami bezalkoholowymi, otrzymywany z brzeczki zawierającej mniej składników słodowych niż składników niesłodowych, do którego dodano syrop glukozowy przed procesem fermentacji, można zakwalifikować jako „piwo otrzymywane ze słodu” objęte pozycją 2203 nomenklatury scalonej zawartej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy celnej, w wersji wynikającej z rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2587/91 z dnia 26 lipca 1991 r., o ile cechy organoleptyczne tego wyrobu odpowiadają cechom organoleptycznym piwa, czego zweryfikowanie należy do sądu odsyłającego.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie C-647/17, Skatteverket

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 53 – Świadczenie usług wstępu na imprezy edukacyjne – Miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu

*) Artykuł 53 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2008/8/WE z dnia 12 lutego 2008 r.,

należy interpretować w ten sposób, że przewidziane w tym przepisie sformułowanie „usług wstępu na imprezy” obejmuje usługę taką jak sporna w postępowaniu głównym, polegającą na szkoleniu w formie pięciodniowego kursu z zakresu księgowości, która jest świadczona wyłącznie na rzecz podatników i wymaga wcześniejszej rejestracji oraz wcześniejszego opłacenia.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie C-449/17, A & G Fahrschul-Akademie

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 132 ust. 1 lit. i) i j) – Zwolnienie dotyczące określonych czynności wykonywanych w interesie publicznym – Kształcenie powszechne lub wyższe – Pojęcie – Kurs nauki jazdy prowadzony przez szkołę nauki jazdy

*) Pojęcie „kształcenia powszechnego lub wyższego” w rozumieniu art. 132 ust. 1 lit. i) i j) dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono kursów nauki jazdy prowadzonych przez szkołę jazdy, taką jak omawiana w postępowaniu głównym, w celu uzyskania uprawnień do prowadzenia pojazdów kategorii B i C1, o których mowa w art. 4 ust. 4 dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie C-174/18, Jacob i Lennertz

Odesłanie prejudycjalne – Swobodny przepływ pracowników – Równe traktowanie – Podatek dochodowy – Przepisy zmierzające do unikania podwójnego opodatkowania – Emerytura pobierana w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania – Mechanizm obliczania zwolnienia z podatku w państwie członkowskim miejsca zamieszkania – Utrata części pewnych korzyści podatkowych

*) Wykładni art. 45 TFUE należy dokonywać w ten sposób, że postanowienie to stoi na przeszkodzie

uregulowaniu podatkowemu państwa członkowskiego, takiemu jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, skutkującemu pozbawieniem zamieszkującej w tym państwie pary, której jeden z członków otrzymuje w innym państwie członkowskim emeryturę zwolnioną z opodatkowania w pierwszym państwie członkowskim na mocy dwustronnej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, części przyznanych w niej korzyści podatkowych.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie C-695/17, Metirato

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2010/24/UE – Wzajemna pomoc przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń – Artykuł 13 ust. 1 – Artykuł 14 ust. 2 – Przeprowadzane przez organy współpracującego państwa członkowskiego przymusowe odzyskiwanie wierzytelności wnioskującego państwa członkowskiego – Postępowanie w przedmiocie żądania zwrotu odzyskanych kwot do masy upadłości spółki mającej siedzibę we współpracującym państwie członkowskim – Strona pozwana takiego postępowania – Ustalenie

*) Artykuł 13 ust. 1 i art. 14 ust. 2 dyrektywy Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń należy interpretować w ten sposób, że po pierwsze, znajdują one zastosowanie do postępowania mającego na celu spowodowanie zwrotu do masy upadłości spółki, mającej siedzibę we współpracującym państwie członkowskim, wierzytelności, które były przedmiotem odzyskiwania na wniosek wnioskującego państwa członkowskiego, jeżeli postępowanie to jest oparte na konstrukcji zaskarżenia środków egzekucyjnych w rozumieniu tego art. 14 ust. 2, i po drugie, że współpracujące państwo członkowskie, w rozumieniu tych przepisów, należy uznać za stronę pozwaną w ramach owego postępowania, przy czym nie ma znaczenia okoliczność, czy kwota odzyskanych wierzytelności jest traktowana jako oddzielna od majątku tego państwa członkowskiego, czy też zostaje ona do tego majątku włączona.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-201/18, Mydibel

Odesłanie prejudycjalne – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Harmonizacja ustawodawstw podatkowych – Odliczenie podatku naliczonego – Nieruchomości nabyte jako dobra inwestycyjne – Sprzedaż i leasing zwrotny (sale and lease back) – Korekta odliczeń VAT – Zasada neutralności VAT – Zasada równego traktowania Mydibel

*) Z zastrzeżeniem weryfikacji przez sąd odsyłający istotnych elementów stanu faktycznego i krajowych ram prawnych art. 184, 185, 187 i 188 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zmienionej dyrektywą Rady 2009/162/UE z dnia 22 grudnia 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że nie ustanawiają one obowiązku korekty podatku od wartości dodanej (VAT) obciążającego nieruchomość, który został wstępnie prawidłowo odliczony, w przypadku gdy nieruchomość ta była przedmiotem niepodlegającej opodatkowaniu VAT transakcji *sale and lease back* (sprzedaż i leasing zwrotny) w okolicznościach takich jak okoliczności rozpatrywane w postępowaniu głównym.

*) Interpretowanie art. 184, 185, 187 i 188 dyrektywy 2006/112 w taki sposób, iż ustanawiają one obowiązek korekty wstępnie odliczonego podatku od wartości dodanej (VAT) w okolicznościach takich jak okoliczności rozpatrywane w postępowaniu głównym, jest zgodne z zasadami neutralności VAT i równego traktowania.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie C-275/18, Vinš

Odesłanie prejudycjalne – Wspólny system podatku od wartości dodanej – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 131 i art. 146 ust. 1 lit. a) – Zwolnienie dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych poza Unię Europejską – Przesłanka zwolnienia ustanowiona w prawie krajowym – Objęcie towarów określoną procedurą

celną – Dowód objęcia procedurą wywozu

*) Artykuł 146 ust. 1 lit. a) w związku z art. 131 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on temu, aby przepis prawa krajowego uzależniał zwolnienie z podatku od wartości dodanej przewidziane dla towarów przeznaczonych do wywozu poza terytorium Unii Europejskiej od przesłanki, aby towary te zostały objęte procedurą celną wywozu, w sytuacji, w której jest bezsporne, że zostały spełnione materialnoprawne przesłanki zwolnienia, w tym w szczególności przesłanka faktycznego wyprowadzenia danych towarów z terytorium Unii.

Swoboda przedsiębiorczości

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie C-545/17, Pawlak

Odesłanie prejudycjalne – Rynek wewnętrzny usług pocztowych – Dyrektywy 97/67/WE i 2008/6/WE – Artykuł 7 ust. 1 – Pojęcie „wyłącznych lub szczególnych praw w zakresie ustanawiania i świadczenia usług pocztowych” – Artykuł 8 – Prawo państw członkowskich do organizowania usługi przesyłek poleconych stosowanej w procedurach sądowych – Termin do złożenia pisma procesowego w sądzie – Wykładnia prawa krajowego zgodna z prawem Unii – Granice – Skutek bezpośredni, na który powołuje się podmiot będący emanacją państwa członkowskiego w ramach sporu przeciwko jednostce

*) Artykuł 7 ust. 1 zdanie pierwsze w związku z art. 8 dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r., należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisowi prawa krajowego, który uznaje za równoznaczne z wniesieniem pisma procesowego do danego sądu jedynie złożenie takiego pisma w placówce pocztowej jednego operatora wyznaczonego do świadczenia

usługi powszechnej, i to bez obiektywnego uzasadnienia opartego na względach porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

*) Organ władzy publicznej uznany za emanację państwa członkowskiego nie może powoływać się na dyrektywę 97/67, zmienioną dyrektywą 2008/6, jako taką, wobec jednostki.

Transport

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 21 marca 2019 r. w sprawach połączonych C-350/17 i C-351/17, Mobit

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 – Usługi publiczne w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego – Artykuł 5 – Udzielanie zamówień prowadzących do zawarcia umów o świadczenie usług publicznych – Artykuł 5 ust. 2 – Bezpośrednie udzielenie zamówienia – Pojęcie „podmiotu wewnętrznego” – Organ sprawujący kontrolę analogiczną – Artykuł 8 ust. 2 – Przepisy przejściowe – Termin do bezpośredniego udzielenia zamówienia

*) Artykuł 5 i art. 8 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 należy interpretować w ten sposób, że art. 5 tego rozporządzenia nie podlega zastosowaniu w odniesieniu do postępowania w przedmiocie udzielenia zamówienia, które toczyło się przed dniem 3 grudnia 2019 r., wobec czego właściwy organ udzielający, w drodze decyzji o udzieleniu zamówienia kończącej postępowanie przetargowe zgodne z zasadami konkurencji, zamówienia polegającego na zawarciu umowy w sprawie koncesji na lokalne usługi publicznego transportu pasażerskiego nie jest przed tą datą zobowiązany do przestrzegania rzeczonego art. 5.

Zabezpieczenie społeczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie C-372/18, Dreyer

Odesłanie prejudycjalne – Zabezpieczenie społeczne – Umowa w sprawie swobodnego przepływu osób między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Artykuł 3 – Przedmiotowy zakres stosowania – Składki uiszczane od dochodów z majątku obywatela francuskiego będącego członkiem szwajcarskiego systemu zabezpieczenia społecznego – Składki przeznaczone na finansowanie dwóch świadczeń wypłacanych przez Caisse nationale française de solidarité pour l'autonomie – Bezpośredni i wystarczająco istotny związek z niektórymi działami zabezpieczenia społecznego – Pojęcie „świadczeń z zabezpieczenia społecznego" – Indywidualna ocena osobistych potrzeb wnioskodawcy – Uwzględnienie środków wnioskodawcy przy obliczaniu wysokości świadczeń

*) Wykładni art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy dokonywać w ten sposób, że świadczenia takie jak zasiłek dla osób starszych o ograniczonej samodzielności i świadczenie wyrównawcze z tytułu niepełnosprawności można, w celu uznania ich za „świadczenia z zabezpieczenia społecznego" w rozumieniu tego przepisu, uznać za przyznawane bez jakiejkolwiek indywidualnej oceny osobistych potrzeb beneficjenta, gdyż środki, jakimi ów beneficjent dysponuje, są uwzględniane wyłącznie w celu ustalenia rzeczywistej kwoty świadczenia na podstawie obiektywnych i prawnie określonych kryteriów.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie C-134/18, Vester

Odesłanie prejudycjalne – Systemy zabezpieczenia społecznego – Świadczenia z tytułu inwalidztwa – Artykuły 45 i 48 TFUE – Swobodny przepływ pracowników –

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Odrębne systemy świadczeń w zależności od państwa członkowskiego – „Uprzedni okres niezdolności do pracy” – Czas trwania – Przyznanie świadczenia z tytułu niezdolności do pracy – Sytuacja niekorzystna dla pracowników migrujących

*) Wykładni art. 45 i 48 TFUE należy dokonywać w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie sytuacji takiej jak rozpatrywana w postępowaniu głównym, w której pracownik, który po rocznym okresie niezdolności do pracy uzyskał orzeczenie o inwalidztwie od instytucji właściwej państwa członkowskiego swego miejsca zamieszkania, jednak bez możliwości pobierania świadczenia z tytułu inwalidztwa na podstawie ustawodawstwa tego państwa członkowskiego, zostaje zobowiązany przez właściwą instytucję państwa członkowskiego, w którym ukończył wszystkie swoje okresy ubezpieczeniowe, do ukończenia dodatkowego rocznego okresu niezdolności do pracy celem uzyskania orzeczenia o inwalidztwie i przyznania mu uprawnienia do proporcjonalnych świadczeń z tytułu inwalidztwa, przy czym podczas omawianego okresu nie pobiera on świadczeń z tytułu niezdolności do pracy.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie C-465/17, Falck Rettungsdienste i Falck

Odesłanie prejudycjalne – Udzielanie zamówień publicznych – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 10 lit. h) – Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień na usługi – Usługi obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom – Organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym – Usługi transportu sanitarnego pacjentów – Kwalifikowany transport sanitarny

*) Artykuł 10 lit. h) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE należy interpretować w ten sposób, że przewidziany w nim wyjątek od stosowania reguł udzielania zamówień publicznych obejmuje udzielanie pomocy w sytuacjach pilnych pacjentom przez ratownika lub sanitariusza w karetce

pogotowia ratunkowego w ramach kodu CPV [„Wspólnego słownika zamówień” (Common Procurement Vocabulary)] 75252000-7 (służby ratownicze), a także kwalifikowany transport sanitarny, obejmujący poza świadczeniem przewozu udzielanie pomocy w pojeździe sanitarnym przez sanitariusza wspieranego przez pomocnika ratowniczego w ramach kodu 85143000-3 (usługi transportu sanitarnego), o ile ów kwalifikowany transport sanitarny jest faktycznie wykonywany przez personel odpowiednio przeszkolony w zakresie pierwszej pomocy i dotyczy pacjenta, w przypadku którego istnieje ryzyko pogorszenia się jego stanu zdrowia podczas tego transportu.

*) Artykuł 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 należy interpretować w ten sposób, że z jednej strony sprzeciwia się on temu, by stowarzyszenia pożytku publicznego uznane przez prawo krajowe za organizacje obrony cywilnej i ochrony ludności były uważane za „organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym” w rozumieniu tego przepisu, w zakresie, w jakim uznawanie statusu stowarzyszenia pożytku publicznego nie jest na mocy prawa krajowego uzależnione od dążenia do osiągnięcia celu niekomercyjnego, a z drugiej strony, że organizacje lub stowarzyszenia o celu wykonywania zadań społecznych i niekomercyjnym, reinwestujące ewentualne zyski, by osiągnąć cel organizacji lub stowarzyszenia stanowią „organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym” w rozumieniu tego przepisu.

Wyrok Trybunału (izba) z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie C-101/18, Idi

Odesłanie prejudycjalne – Koordynacja procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi – Dyrektywa 2004/18/WE – Artykuł 45 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) – Sytuacja podmiotowa kandydata lub oferenta – Możliwość wykluczenia przez państwa członkowskie z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy objętego postępowaniem układowym – Uregulowanie krajowe przewidujące wykluczenie osób, wobec których „toczy się” postępowanie układowe, chyba że w planie restrukturyzacyjnym przewidziano kontynuowanie działalności – Wykonawca, który złożył wniosek

o otwarcie postępowania układowego, zastrzegając sobie możliwość przedstawienia planu przewidującego kontynuowanie działalności

*) Artykuł 45 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, takiego jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, które dopuszcza wykluczenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który na dzień wydania decyzji o wykluczeniu złożył wniosek o otwarcie postępowania układowego, zastrzegając sobie prawo przedłożenia planu przewidującego kontynuację działalności.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Izba) z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie *Høiness przeciwko Norwegii* (skarga nr 43624/14)

Brak naruszenia art. 8 EKPC – prawo do dobrego imienia (prawo do poszanowania życia prywatnego) – zniesławiające komentarze anonimowych internautów

Skarżąca, M. Høiness, znana w Oslo prawniczka, wytoczyła powództwo cywilne przeciwko portalowi internetowemu *Hegnar Online* z powodu umieszczenia na nim kilku zniesławiających ją wulgarnych, anonimowych komentarzy z podtekstem seksualnym. Wystąpiła ona o zadośćuczynienie za naruszenie jej dóbr osobistych. Jej przeciwnicy procesowi argumentowali, że nie wiedzieli o spornych komentarzach, a kiedy się o nich dowiedzieli, natychmiast zostały usunięte. Postępowanie przed sądami krajowymi toczyło się w latach 2011–2013 i zakończyło oddaleniem powództwa z uwagi na niewykazanie winy po stronie wydawcy portalu. Uznano, że pozwany dochował należytej staranności i usunął komentarze, które uraziły M. Høiness.

W skardze do ETPC skarżąca powołała się na art. 8 EKPC, zarzucając w szczególności, że władze krajowe w niedostateczny sposób zagwarantowały jej prawo do ochrony dobrego imienia, mieszczące się w ramach prawa do poszanowania prywatności zagwarantowanego w Konwencji.

Trybunał nie przychylił się do zarzutów skargi. Podkreślił, że przedmiot sprawy stanowi zarzut niewłaściwej ochrony prawa do poszanowania dobrego imienia przez władze krajowe. Wskazano na ustaloną już linię orzeczniczą Trybunału (zwłaszcza na wyrok Wielkiej Izby z 16 czerwca 2015 r. *Delfi As przeciwko Estonii*), zgodnie z którą w sprawach tego rodzaju pojawia się konflikt interesów: z jednej strony prawo do poszanowania dobrego imienia jednostki z art. 8 EKPC, a z drugiej – wolność wyrażania opinii na forum internetowym chroniona w art. 10 EKPC. W tej sytuacji zadaniem organów krajowych jest wypracowanie – w ramach marginesu oceny – słusznej równowagi pomiędzy interesami stron. Żadne ze wskazanych praw nie jest przy tym bezwzględne i nieograniczone, a podczas stosowania zasady proporcjonalności ograniczenia sąd winien brać pod uwagę takie okoliczności, jak: kontekst powstania spornych komentarzy internetowych, środki stosowane przez wydawcę portalu internetowego dla zapobiegania zniesławieniom, reakcja wydawcy na komentarze naruszające dobra osobiste innych osób, możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności faktycznych autorów komentarzy internetowych, skutki postępowania krajowego dla wydawcy portalu internetowego itp.

Trybunał stwierdził również, że w rozpoznawanej sprawie sądy norweskie uznały – działając w ramach swojego marginesu oceny – iż sporne komentarze nie stanowiły mowy nienawiści. Prawdą jest, że skarżącej trudno byłoby ścigać anonimowych internatów osobiście, lecz to nie stanowiło okoliczności rozstrzygającej sprawę. Istotę sprawy stanowiły bowiem środki zastosowane przez pozwany portal internetowy. Przede wszystkim fora internetowe na portalu były monitorowane przez moderatorów. Ponadto, przy każdym wpisie widniał przycisk umożliwiający internautom zaraportowanie sprzecznych z prawem treści. Możliwe było również raportowanie naruszeń za pomocą wiadomości e-mailowej. W tej sprawie jeden ze spornych komentarzy został skasowany przez moderatora jeszcze przed tym, jak skarżąca zdołała powiadomić portal o swych zastrzeżeniach. Pozostałe komentarze zostały usunięte niezwłocznie po powiadomieniu

wydawcy. Sądy krajowe, a za nimi Trybunał w Strasburgu, stwierdziły, że wydawca portalu zareagował odpowiednio i niezwłocznie, a tym samym dochował należytej staranności i nie może ponosić ubocznej odpowiedzialności cywilnej za ewentualne naruszenie dóbr osobistych skarżącej przez anonimowych internautów.

Zdaniem ETPC, ograniczenie praw skarżącej było uzasadnione i proporcjonalne, stąd nie miało miejsca naruszenie art. 8 EKPC.

Wyrok (Izba) z dnia 20 marca 2019 r. w sprawie *Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii* (skarga nr 26374/18)

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC – prawo do sądu (prawo do rzetelnego procesu sądowego) – procedura powoływania sędziów

Guðmundur Andri Ástráðsson w marcu 2017 r. został skazany za prowadzenie pojazdu bez ważnego prawa jazdy i pod wpływem narkotyków. Odwołał się od tego wyroku skazującego do Sądu Najwyższego. Z uwagi na to, że sprawy nie rozpatrzono przed końcem 2017 r., została ona, zgodnie z wchodzącym w życie nowym prawem islandzkim, przekazana do Sądu Apelacyjnego (*Landsréttur*). W Islandii do końca 2017 r. funkcjonowały sądy rejonowe i Sąd Najwyższy. Od 1 stycznia 2018 r. powołano jako sąd drugiej instancji *Landsréttur*, rozpoznający apelacje od wyroków sądów rejonowych.

Islandzcy sędziowie są powoływani przez Ministra Sprawiedliwości, który jest bezwzględnie związany opiniami Komisji ds. Powoływania Sędziów. Prawo dopuszcza jednak, by minister odstąpił od opinii Komisji. W przypadku islandzkiej reformy Minister Sprawiedliwości zdecydowała nie uwzględnić pozytywnej opinii dotyczącej 4 kandydatów rekomendowanych przez Komisję, na których miejsce wybrała swoich kandydatów i w konsekwencji przedstawiła parlamentowi listę z nazwiskami 11 osób rekomendowanych przez Komisję oraz 4 kandydatów ministerialnych. W grudniu 2017 r. działania Minister Sprawiedliwości zostały uznane przez Sąd Najwyższy za bezprawne.

Skarżący podważył legalność składu orzekającego i zakwestionował udział w wyznaczonym składzie sądu jednej z sędziów (o inicjałach A.E.) wskazanych przez minister. Jego wniosek został

odrzucony i wyrokiem z marca 2018 r. Sąd Apelacyjny utrzymał w mocy wyrok co do istoty. W kwietniu 2018 r. G.A. Ástráðsson odwołał się do Sądu Najwyższego. Twierdził, że powołanie wskazanej sędzi nie było zgodne z prawem, co pozbawiło go rzetelnego procesu przed niezależnym i bezstronnym sądem. Wyrokiem z maja 2018 r. Sąd Najwyższy odrzucił jego zarzuty, stwierdzając, że nominacja sędziego do *Landsréttur* nie stanowiła wystarczającego powodu, aby wątpić, że G.A. Ástráðsson miał uczciwy proces przed niezależnym i bezstronnym sądem, pomimo wad procedury.

W skardze do ETPC skarżący powołał się na art. 6 ust. 1 EKPC, zarzucając w szczególności, że powołanie sędzi A.E. było wadliwe prawnie, w związku z czym zarzuty karne przeciwko niemu nie były rozpatrywane przez sąd ustanowiony ustawą i nie miał zagwarantowanego przez władze krajowe rzetelnego procesu.

Trybunał podkreślił znaczenie w demokratycznym społeczeństwie, rządzonym przez praworządność, zapewnienia przestrzegania prawa krajowego w świetle zasady rozdziału władzy, po czym przychylił się do zarzutów skargi.

Po pierwsze, Trybunał zauważył, że Sąd Najwyższy Islandii stwierdził w wyroku z 19 grudnia 2017 r., że zarówno Minister Sprawiedliwości, jak i islandzki parlament naruszyli obowiązujące przepisy dotyczące mianowania sędziów do Sądu Apelacyjnego. Zdaniem ETPC już sam fakt, że sędzia, którego pozycja nie została ustalona zgodnie z obowiązującym prawem, wystarczyłby do stwierdzenia naruszenia Konwencji.

Po drugie, Trybunał zauważył, że sędzia powołana w sposób niezgodny z prawem rozpatrywała zarzuty karne.

Po trzecie i czwarte – co miało kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy – Trybunał odnotował też ustalenia islandzkiego Sądu Najwyższego, zgodnie z którymi Minister Sprawiedliwości zaproponowała własną listę kandydatów bez przeprowadzenia niezależnej analizy merytorycznej ich dorobku i bez dalszego gromadzenia dowodów lub innych materiałów uzasadniających jej wnioski. Trybunał stwierdził zatem, że minister nie przedstawiła wystarczającego uzasadnienia swojej decyzji, chociaż otrzymała opinie prawników na ten temat. Minister Sprawiedliwości, lekceważąc w oczywisty sposób obowiązujące przepisy, zdecydowała się na zastąpienie czterech spośród piętnastu kandydatów przez

czterech innych kandydatów (w tym sędzię A.E.), ocenionych według niższych standardów. W procesie nominacyjnym władza wykonawcza dopuściła się zatem nieuzasadnionej dowolności, nieprzewidzianej w obowiązujących przepisach krajowych, która dotyczyła wyboru czterech sędziów do nowego Sądu Apelacyjnego. Miały zatem miejsce fundamentalne naruszenia proceduralne prawa krajowego.

W świetle tych wszystkich elementów Trybunał stwierdził, że proces, w którym A.E. została mianowana sędzią *Landsréttur* – biorąc pod uwagę charakter proceduralnych naruszeń prawa krajowego potwierdzony przez Sąd Najwyższy Islandii – stanowił rażące naruszenie obowiązujących przepisów w czasie istotnym dla sprawy. W konsekwencji Trybunał uznał, że proces nominacyjny na stanowisko sędziów apelacyjnych w Islandii odbywał się ze szkodą dla pewności, iż sądownictwo w demokratycznym społeczeństwie inspiruje poczucie demokratycznych wartości, naruszył zasadę, według której sędziowie powinni być wyłonieni zgodnie z zasadami ustanowionymi przez prawo, a w konsekwencji naruszył fundamentalną zasadę praworządności.

Trybunał stwierdził, że niezastosowanie się przez parlament do krajowej zasady oddzielnego głosowania nad każdym kandydatem również stanowiło poważną wadę w procedurze mianowania. W związku z tym Trybunał stwierdził, że w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia artykułu 6 ust. 1 EKPC.